

European Securities and
Markets Authority

Pamatnostādnes

**par procesu, ko izmanto rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās
valūtas, kurās tiek veikti norēķini**

Satura rādītājs

I.	Kopsavilkums	3
1	Publicēšanas iemesli	3
2	Saturs	5
3	Turpmākā rīcība	5
II.	Pamatnostādnes par procesu, ko izmanto rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini	6
1	Piemērošanas joma	6
2	Definīcijas	6
4	Atbilstības un ziņošanas pienākumi	7
4.1	Pamatnostādņu statuss	7
4.2	Ziņošanas prasības	7
5	Pamatnostādnes par to, kā noteikt nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini	8
5.1	CVD paziņojamo datu tvērums	8
5.2	Vispārējais datu vākšanas un rādītāju aprēķināšanas process, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini	9
5.3	Sākotnējais datu vākšanas un rādītāju aprēķināšanas process, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini	10
6	Pielikums	11
6.1	Veidnes datu vākšanai, kas vajadzīgas, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini	11

I. Kopsavilkums

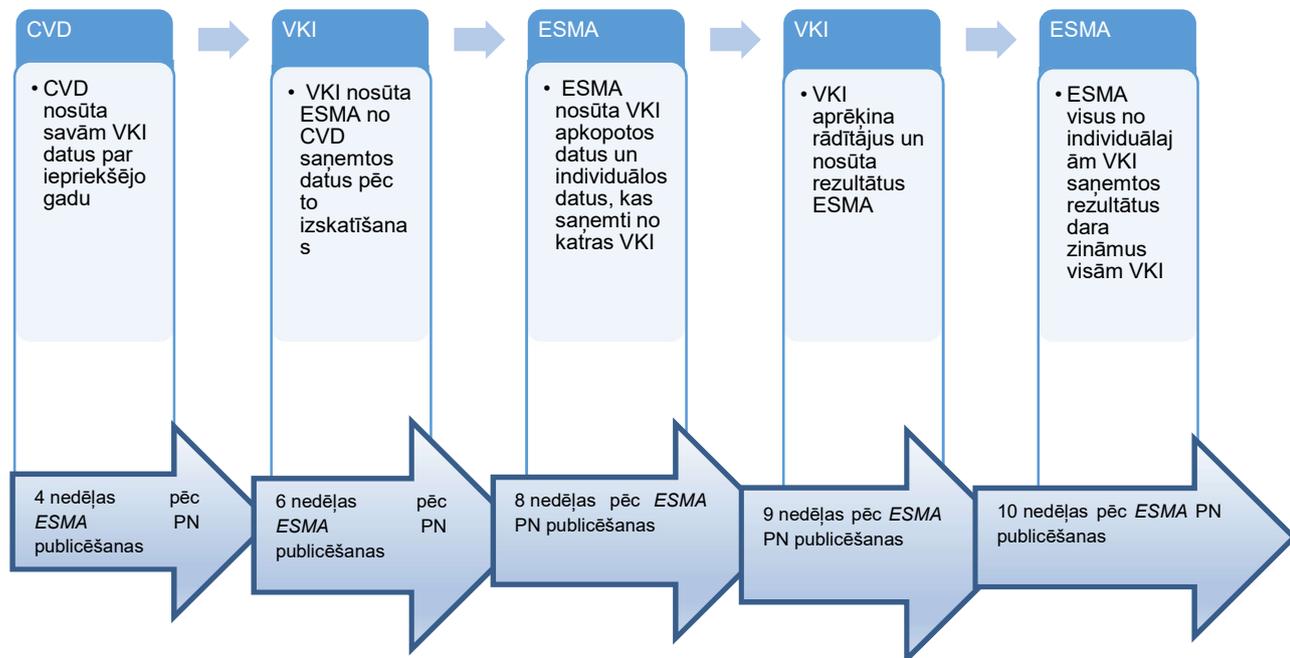
1 Publicēšanas iemesli

1. Saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 909/2014 (CSDR) 12. panta 1. punktu īpaši noteiktos gadījumos atļauju izsniegšanā CVD un CVD uzraudzībā ir iesaistītas šādas iestādes:
 - (a) iestāde, kas atbild par CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas pārraudzību dalībvalstī, kuras tiesību aktus piemēro minētajai vērtspapīru norēķinu sistēmai;
 - b) Savienības centrālās bankas, kas emitē nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini;
 - c) attiecīgā gadījumā Savienības centrālā banka, kuras reģistros notiek norēķins par CVD uzturētās vērtspapīru norēķinu sistēmas naudas posmu.
2. Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392¹ 2. panta 1. punktā ir precizēti nosacījumi, saskaņā ar kuriem Savienības valūtas, kas minētas CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunktā, tiek uzskatītas par nozīmīgākajām. Lai aprēķinātu attiecīgos rādītājus, kompetentajām iestādēm jāizmanto dati, kas apkopoti ES līmenī. Tomēr individuālām kompetentām iestādēm var būt grūtības savākt un apkopot visus attiecīgos datus no CVD visā ES. Turklāt šāda pieeja var izraisīt kompetento iestāžu centienu dublēšanos un var radīt riskus saistībā ar nekonsekventu datu izmantošanu.
3. Ņemot vērā vajadzību izmantot ES līmenī apkopotus konsekventus datus, lai aprēķinātu Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punktā minētos rādītājus, *ESMA* ir nolēmusi izdot šīs pamatnostādnes par procesu, ko izmanto, lai savāktu, apstrādātu un apkopotu datus, kuri vajadzīgi rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini (CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunkts).
4. Ņemot vērā *ESMA* pienākumu veicināt juridiski saistošu Savienības aktu konsekventu piemērošanu, jo īpaši veicinot kopēju uzraudzības kultūru, ko panāk, ieviešot konsekventu, efektīvu un konstruktīvu uzraudzības praksi, *ESMA* jāuzņemas koordinatora loma to datu centralizācijas un apkopošanas procesā, kas saņemti no CVD, tostarp no centrālajām bankām, kas darbojas kā CVD. Kompetentajām iestādēm būtu jāveic rādītāju aprēķini, pamatojoties uz *ESMA* centralizētajiem un apkopotajiem datiem.
5. Lai gan rādītāji netiks aprēķināti par centrālām bankām, kas darbojas kā CVD (ņemot vērā, ka saskaņā ar CSDR 1. panta 4. punktu tām nepiemēro konkrētas CSDR prasības), svarīgi ir, lai šādas bankas nosūtītu attiecīgos datus, kas tiks izmantoti saucēju vērtības noteikšanai, tādējādi gūstot vispusīgu priekšstatu par darbību ES līmenī attiecībā uz konkrētajiem rādītājiem.

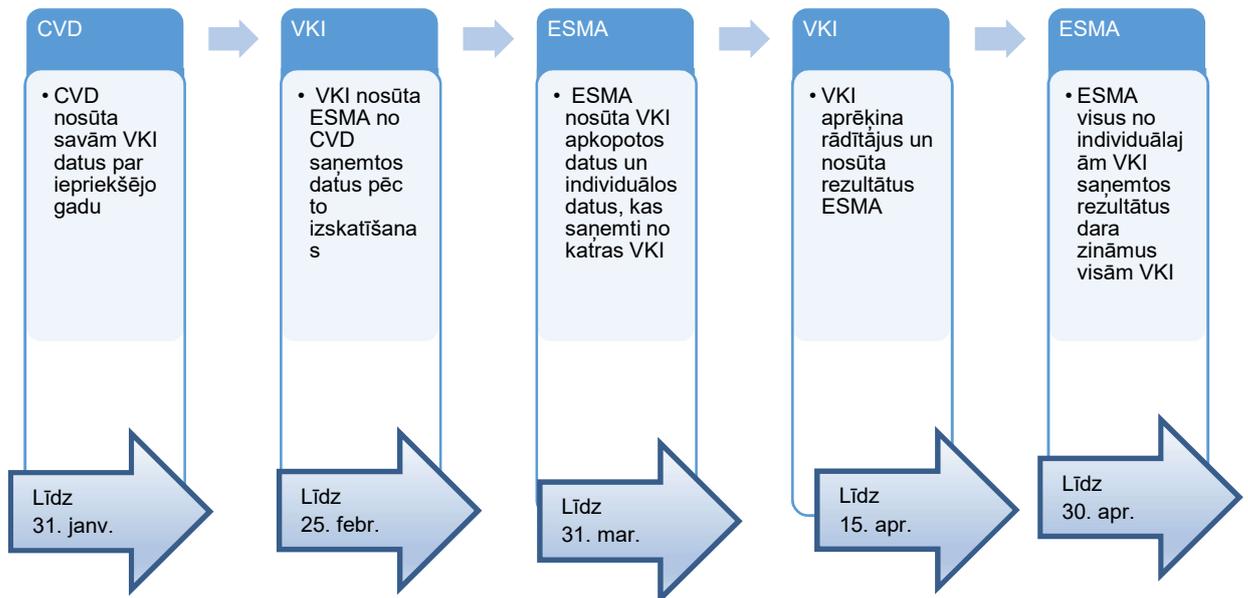
¹ Komisijas 2016. gada 11. novembra Deleģētā regula (ES) 2017/392, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par atļauju izsniegšanas, uzraudzības un operacionālajām prasībām centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (OV L 65, 10.3.2017., 48.–115. lpp.)

6. Lai nodrošinātu Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 attiecīgo noteikumu konsekventu īstenošanu, pamatnostādnēs ir precizēts to datu tvērums, kuri jāpaziņo rādītāju aprēķināšanas nolūkā, un ir izklāstīti piemēri par iekļaujamo darījumu un operāciju veidiem, kā arī piemēri par darījumu un operāciju veidiem, kas nav jāiekļauj.
7. Tā paša mērķa nolūkos un lai nodrošinātu saskaņotu un konsekventu pieeju datu ziņošanā starp CVD Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteikto rādītāju aprēķināšanai, šajās pamatnostādnēs ir ieteikti vienoti kritēriji norēķinu instrukciju paziņošanai (t. i., bez norēķinu instrukciju divkāršas uzskaites atkarībā no norēķina veida — izmantojot vai neizmantojot CVD saiknes). Minētie kritēriji neskar ar norēķiniem saistīto materiālo normu piemērošanu, tostarp saistībā ar Direktīvu 98/26/EK un valstu tiesību aktiem vērtspapīru un īpašumtiesību jomā.
8. Ņemot vērā Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 spēkā stāšanās datumu, šajās pamatnostādnēs ir aprakstīts vispārējs process, kas jāizmanto datu vākšanai un rādītāju aprēķināšanai, sākot no 2018. gada 1. janvāra, kā arī sākotnējais process, kas izmantojams vispārējā procesa pirmreizējai piemērošanai 2017. gadā, aptverot pārskata periodu no 2016. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim.

Sākotnējā procesa (piemērojams 2017. gadā) diagramma

Vispārējā procesa (piemērojams no 2018. gada 1. janvāra) diagramma

2 Saturs

9. II iedaļā ir ietverts Pamatnostādņu par procesu, ko izmanto rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini pilnīgs teksts.

3 Turpmākā rīcība

10. II iedaļā ietvertās pamatnostādnes tiks tulkotas Eiropas Savienības oficiālajās valodās un publicētas ESMA tīmekļa vietnē.

II. Pamatnostādnes par procesu, ko izmanto rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini

1 Piemērošanas joma

Kam paredzētas šīs pamatnostādnes?

1. Šīs pamatnostādnes ir paredzētas kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas atbilstoši Regulai (ES) Nr. 909/2014² (CSDR).

Ko nosaka šīs pamatnostādnes?

2. Šīs pamatnostādnes ir piemērojamas attiecībā uz procesu, ko izmanto, lai savāktu, apstrādātu un apkopotu datus, kuri vajadzīgi rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini, saskaņā ar CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu.

Kad šīs pamatnostādnes stājas spēkā?

3. Pamatnostādnes ir piemērojamas no 28/03/2018.

2 Definīcijas

4. Šajās pamatnostādņēs lietotajiem terminiem ir tāda pati nozīme kā CSDR un Komisijas Deleģētajā regulā (ES) 2017/392³.

3 Mērķis

5. Šo pamatnostādņu mērķis ir nodrošināt CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunkta kopīgu, vienveidīgu un konsekventu piemērošanu. Proti, tajās ir sniegti norādījumi par procesu, ko izmanto, lai savāktu, apstrādātu un apkopotu datus, kuri vajadzīgi rādītāju aprēķināšanai, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini.

² Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 23. jūlija Regula (ES) Nr. 909/2014 par vērtspapīru norēķinu uzlabošanu Eiropas Savienībā, centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem un grozījumiem Direktīvās 98/26/EK un 2014/65/ES un Regulā (ES) Nr. 236/2012 (OV L 257, 28.8.2014., 1. lpp.).

³ Komisijas 2016. gada 11. novembra Deleģētā regula (ES) 2017/392, ar ko Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 909/2014 papildina attiecībā uz regulatīvajiem tehniskajiem standartiem par atļauju izsniegšanas, uzraudzības un operacionālajām prasībām centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (OV L 65, 10.3.2017., 48.–115. lpp.)

4 Atbilstības un ziņošanas pienākumi

4.1 Pamatnostādņu statuss

6. Šajā dokumentā ir ietvertas pamatnostādnes, kas izdotas saskaņā ar *ESMA* regulas⁴ 16. pantu. Saskaņā ar *ESMA* regulas 16. panta 3. punktu kompetentajām iestādēm un finanšu tirgu dalībniekiem jādarā viss iespējamais, lai ievērotu pamatnostādnes un ieteikumus.
7. Kompetentajām iestādēm, kurām šīs pamatnostādnes paredzētas, tās ir jāievēro, tās iestrādājot savā uzraudzības praksē.

4.2 Ziņošanas prasības

8. Kompetentajām iestādēm, uz kurām šīs pamatnostādnes attiecas, jāinformē *ESMA* [rakstot uz e-pasta adresi csdr.data@esma.europa.eu], vai tās ievēro vai plāno ievērot šīs pamatnostādnes, minot neievērošanas iemeslus, divu mēnešu laikā pēc to publicēšanas datuma. Ja atbilde šajā termiņā netiks sniegta, tiks uzskatīts, ka kompetentās iestādes neievēro pamatnostādnes. Paziņojumu veidne ir pieejama *ESMA* tīmekļa vietnē. Tomēr, lai nodrošinātu, ka šajās pamatnostādņēs paredzēto rādītāju aprēķināšanai vajadzīgo datu savākšanas, apstrādes un apkopošanas process tiek īstenots netraucēti un savlaicīgi, ir ieteicams kompetentajām iestādēm informēt *ESMA* pēc iespējas drīz, vēlams, divu nedēļu laikā pēc šo pamatnostādņu publicēšanas datuma.
9. Šo pamatnostādņu publicēšanas datums ir datums, kad tās tiek publicētas *ESMA* tīmekļa vietnē visās oficiālajās ES valodās.
10. Centrālajiem vērtspapīru depozitārijiem (CVD) nav jāziņo, vai tie ievēro šīs pamatnostādnes.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes 2010. gada 24. novembra Regula (ES) Nr. 1095/2010, ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Vērtspapīru un tirgu iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/77/EK (OV L 331, 15.12.2010., 84. lpp.).

5 Pamatnostādnes par to, kā noteikt nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini

5.1 CVD paziņojamo datu tvērums

11. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka CVD, tostarp centrālās bankas, kas darbojas kā CVD, paziņo attiecīgos datus, izmantojot pielikumā pievienotajās veidnēs norādīto formātu. CVD uzskaitījums (ietverot centrālās bankas, kas darbojas kā CVD), kas sniegts pielikumā ietvertajās veidnēs, kompetentajām iestādēm ir katru gadu jāatjaunina.
12. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka CVD piemēro šādus datu ziņošanas kritērijus:
 - a) datos jābūt iekļautām katra CVD veiktā norēķina absolūtām vērtībām par katru valūtu, aptverot iepriekšējo kalendāro gadu;
 - b) vērtības jāizsaka sākotnējās valūtās, kurās veic norēķinu;
 - c) jāiekļauj visas to norēķina instrukciju kategorijas, par kurām CVD norēķinu veicis pret samaksu, neatkarīgi no tā, vai tās attiecas uz darījumiem, ko izpilda tirdzniecības vietās, vai uz ārpusbiržas darījumiem;
 - d) attiecībā uz operācijām, ko veido vairāki darījumi, piemēram, vērtspapīru pārdošana ar atpirkšanu vai aizdevumu līgumi, jāziņo par abiem naudas posmiem, tiklīdz par tiem ir veikts norēķins;
 - e) CVD iekšēja norēķina gadījumā CVD (emitentam CVD vai ieguldītājam CVD) jāziņo par abiem darījuma naudas posmiem, t. i., tam jāpaziņo abas saņemtās norēķina instrukcijas;
 - f) ja norēķinā par darījumu iesaistīts vairāk nekā viens CVD ar standarta saikņu, pielāgotu saikņu vai netiešu saikņu starpniecību, ziņo tikai tas CVD (emitents CVD vai ieguldītājs CVD), kas veic norēķinu par abiem darījuma naudas posmiem. Tam jāpaziņo abas saņemtās norēķina instrukcijas. Ieguldītājam CVD, kas veic norēķinu tikai par vienu darījuma naudas posmu, nav jāziņo;
 - g) tāda norēķina gadījumā, ko savā starpā veic CVD, izmantojot kopēju norēķinu infrastruktūru vai ar sadarbības saikņu starpniecību, katram CVD ir jāziņo par atsevišķo norēķina instrukciju, kas saņemta saistībā ar darījumu.
13. Norēķinu instrukcijas var būt saistītas ar šādiem darījumu veidiem:
 - a) vērtspapīru iegāde vai pārdošana (ietverot vērtspapīru iegādi vai pārdošanu primārajā tirgū);
 - b) nodrošinājuma pārvaldības operācijas (tostarp trīspusējas nodrošinājuma pārvaldības operācijas vai automatizētā nodrošinājuma piešķiršanas operācijas);
 - c) vērtspapīru aizņēmumu un aizdevumu operācijas;
 - d) repo darījumi;
 - e) citi (tostarp korporatīvas darbības ar plūsmām, t. i., tirgus prasības un pārveidojumi).
14. Šādi darījumu veidi jāuzskata par tādiem, par kuriem nav jāziņo:
 - a) korporatīvas darbības ar akcijām, piemēram, skaidras naudas sadalīšana (piem., skaidras naudas dividendes, procentu maksājumi), vērtspapīru sadalīšana (piem., akciju dividendes, prēmijakciju emisija), reorganizācija (piem., konvertēšana, akciju sadalīšana, atpirkšana, izsoles piedāvājums);

- b) operācijas primārajā tirgū, proti, vērtspapīru sākotnējās radīšanas process;
- c) fonda apliecību radīšana un atpirkšana, proti, fonda apliecību tehniskā radīšana un atpirkšana, izņemot, ja tā notiek ar pārveduma rīkojumu starpniecību CVD uzturētā vērtspapīru norēķinu sistēmā;
- d) pārstrukturēšanas operācijas.

5.2 Vispārējais datu vākšanas un rādītāju aprēķināšanas process, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini

15. Šajā iedaļā ierosinātais vispārējais process jāpiemēro no 2018. gada 1. janvāra.
16. Kompetentajām iestādēm jānodrošina, ka CVD, tostarp centrālās bankas, kas darbojas kā CVD, paziņo tām attiecīgos datus par iepriekšējo kalendāro gadu, kas vajadzīgi Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punktā noteikto rādītāju aprēķināšanai, līdz katra gada 31. janvārim (t. i., jāizmanto dati par laikposmu no iepriekšējā kalendārā gada 1. janvāra līdz 31. decembrim).
17. Pēc datu izskatīšanas kompetentajām iestādēm līdz katra gada 25. februārim jāpārsūta *ESMA* dati, ko tās saņēmušas no CVD to jurisdikcijā, tostarp no centrālajām bankām, kas darbojas kā CVD.
18. Kompetentajām iestādēm jāaprēķina Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punktā noteiktie rādītāji par katru CVD, attiecībā uz kuru kompetentā iestāde ir piederības dalībvalsts kompetentā iestāde, saņemot no *ESMA* šādus datus līdz katra gada 31. martam:
 - a) visi dati, kas saņemti no individuālām kompetentajām iestādēm;
 - b) dati, kuros apkopotas vērtības par katru CVD un katru valūtu un kuri izmantojami Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā noteikto rādītāju saucēju aprēķināšanai.
19. Apkopojot datus, vajadzības gadījumā izmanto citu valūtu konvertāciju *euro* valūtā. Šim nolūkam piemēro valūtas maiņas kursu, kas ir spēkā tā kalendārā gada pēdējā dienā, par kuru tiek paziņoti dati. Citu valūtu konvertācijai *euro* valūtā jāizmanto Eiropas Centrālās bankas noteiktais valūtas maiņas kurss, kas ir spēkā tā kalendārā gada pēdējā dienā, par kuru tiek paziņoti dati, ja šāds valūtas maiņas kurss ir pieejams.
20. Kompetentajām iestādēm jānosūta *ESMA* rādītāju rezultāti un attiecīgo iestāžu identifikācija saskaņā ar CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu līdz katra gada 15. aprīlim, lai *ESMA* varētu šo informāciju darīt zināmu visām kompetentajām iestādēm līdz katra gada 30. aprīlim.

5.3 Sākotnējais datu vākšanas un rādītāju aprēķināšanas process, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini

21. Vispārējā procesa pirmreizējai piemērošanai 2017. gadā, aptverot pārskata periodu no 2016. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim, CVD, tostarp centrālajām bankām, kas darbojas kā CVD, kā arī kompetentajām iestādēm jāievēro šādi datumi, no kuriem katrs aprēķināts, skaitot no šo pamatnostādņu publicēšanas datuma:

- a) CVD, tostarp centrālajām bankām, kas darbojas kā CVD, četru nedēļu laikā jāpaziņo kompetentajām iestādēm attiecīgie dati, kas vajadzīgi Komisijas Deleģētās regulas (ES) 2017/392 2. panta 1. punktā noteikto rādītāju aprēķināšanai;
- b) kompetentajām iestādēm sešu nedēļu laikā jāpārsūta *ESMA* dati, kas saņemti no CVD, tostarp centrālajām bankām, kas darbojas kā CVD, lai *ESMA* varētu astoņu nedēļu laikā nosūtīt kompetentajām iestādēm apkopotos datus, kā arī no katras kompetentās iestādes saņemtos individuālos datus;
- c) kompetentajām iestādēm deviņu nedēļu laikā jānosūta rādītāju rezultāti un attiecīgo iestāžu identifikācija saskaņā ar CSDR 12. panta 1. punkta b) apakšpunktu, lai *ESMA* varētu desmit nedēļu laikā šo informāciju darīt zināmu visām kompetentajām iestādēm.

6 Pielikums

6.1 Veidnes datu vākšanai, kas vajadzīgas, lai noteiktu nozīmīgākās valūtas, kurās tiek veikti norēķini